

Na osnovu člana 12 Zakona o organiziranju i djelokrugu rada ministarstava i drugih tijela kantonalne uprave Srednjobosnaskog kantona („Službene novine Srednjobosnaskog kantona“ broj: 15/12, 17/12 i 11/19), člana 45. stav (3). Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Srednjobosnaskog kantona“ broj: 4/13), u skladu sa Uputstvom Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ broj: 86/09 i 39/23), Ministarstvo obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta **d o n o s i**

PRAVILNIK O SADRŽAJU DIPLOME I DODATKA DIPLOME KOJE IZDAJU VISOKOSKOLSKKE USTANOVE NA PODRUČJU SREDNJOBOSANSKOG KANTONA

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet)

Pravilnikom o sadržaju diplome i dodatka diplome (Supplement diploma) koje izdaju visokoskolske ustanove na području Srednjobosanskog kantona (u daljem tekstu: Pravilnik) propisuje se sadržaj diplome i dodatka diplome koje izdaju visokoskolske ustanove na području Srednjobosanskog kantona na osnovu službene evidencije.

Član 2. (Značenje izraza)

- (1) Diploma je javna isprava koju izdaju akreditirane visokoškolske ustanove za svaki od ciklusa visokog obrazovanja kojom se dokazuje da je stečena kvalifikacija rezultat uspješno završenog ciklusa studija zasnovanog na osnovnom modelu utvrđenom za jedinstven evropski prostor visokog obrazovanja.
- (2) Dodatak diplome (Supplement diploma) je javna isprava koja sadrži detaljniji uvid u nivo, prirodu, sadržaj, sistem i pravila studiranja i postignute rezultate studenta kojem je diploma izdata.

DIO DRUGI - DIPLOMA I DODATAK DIPLOME

Član 3. (Izdavanje diplome i dodatka diplome)

- (1) Diplome i dodatak diplome izdaju akreditirane visokoškolske ustanove na osnovu službene evidencije i dokumentacije, za svaki od ciklusa visokog obrazovanja
- (2) Visokoškolska ustanova je dužna da svakom licu kojem izda diplomu, istovremeno, i bez naknade, izda i dodatak diplomi (supplement diploma) ovjeren pečatom visokoškolske ustanove.
- (3) Dodatak diplome predstavlja komplementarni dio svake pojedinačne diplome.
- (4) Dodatak diplome izdaje se uz diplome svih ciklusa u cilju unapređenja međunarodne transparentnosti i olakšanja akademskog i profesionalnog priznanja kvalifikacija.

Član 4. (Diplome univerziteta i visoke škole)

Univerzitet može izdavati diplome za kvalifikacije sva tri ciklusa studija (prvog, drugog i trećeg), a visoka škola samo za sticanje zvanja akademskog, odnosno stručnog zvanja prvog ciklusa.

Član 5.
(Vrste diploma i dodatka diplome)

- (1) Diplome kao javne isprave koje izdaju visokoskolske ustanove na osnovu službene evidencije su:
- a) diploma o završenom prvom ciklusu studija i dodatak diplome,
  - b) diploma o završenom drugom ciklusu studija i dodatak diplome,
  - c) diploma o završenom integriranom studijskom programu i dodatak diplome,
  - d) diploma o završenom trecem ciklusu studija i dodatak diplome.
- (2) Visokoškolske ustanove mogu izdavati zajedničku diplomu u slučajevima propisanim odredbama Zakona o visokom obrazovanju.

Član 6.
(Zajednička diploma)

- (1) Studijski program za sticanje zajedničke diplome jeste program koji organizuju i izvode dvije ili više visokoškolskih ustanova koje imaju dozvolu za rad za odgovarajući studijski program.
- (2) Studijski program iz prethodnog stava ovog člana može da se izvodi kada ga usvoje nadležni organi visokoškolskih ustanova koje ga organiziraju.
- (3) Izgled i sadržaj zajedničke diplome zajednički utvrđuju visokoškolske ustanove koje izvode nastavu zajedničkog studijskog programa, uz saglasnost mjerodavnih tijela tih visokoškolskih ustanova, uz pridržavanje osnovnog sadržaja propisanog za diplome.

Član 7.
(Isključivanje mogućnosti izdavanja diplome)

- (1) Visokoškolske ustanove ne mogu izdavati diplome za akademska, odnosno stručna zvanja koja se ne tiču na akreditiranim visokoškolskim ustanovama i odobrenim studijskim programima, i isključuje se izdavanje diploma za bilo koji drugi oblik obrazovanja (cjeloživotno učenje, stručno usavršavanje, specijalizacija, neakreditirani/neodobreni studijski programi i sl.).
- (2) Nakon akreditacije studijskih programa, neće se moći izdavati diplome za studijske programe koji nisu akreditirani u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju.

Član 8.
(Forma diplome)

Visokoškolske ustanove svojim propisima bliže određuju formu diplome i grafičke standarde za izradu diploma, što uključuje: veličinu (format), vrstu i boju papira, dizajn, način štampe, te druge grafičke i eventualne zaštitne elemente, kao i detalje forme sadržaja diploma koji mora biti usklađen i sadržavati elemente iz člana 9. ovog Pravilnika.

DIO TREĆI - SADRŽAJ DIPLOME I DODATKA DIPLOME

Član 9.
(Sadržaj diplome)

- (1) Diploma o stečenom akademskom, odnosno stručnom zvanju bakalaureat/bachelor, stepena prvog ciklusa studija ili akademskom zvanju magistar/master, stepena drugog ciklusa studija ili integriranog studija ili akademskom zvanju doktor nauka, stepena trećeg ciklusa studija, sadrži minimalno sljedeće podatke:

- a) naziv Bosna i Hercegovina i grb ;
- b) naziv i sjedište visokoškolske ustanove;
- c) naziv: DIPLOMA;
- d) ime i prezime nositelja diplome;
- e) naziv završenog studijskog programa,
- f) stečeno akademsko zvanje, odnosno stručno zvanje ili akademsku titulu prvog ciklusa bakalaureat/bachelor ili akademsku titulu i zvanje magistar/master ili akademsku titulu i zvanje doktor nauka, koji moraju biti usklađeni s Pravilnikom o korištenju akademskih titula, te sticanju naučnih i stručnih zvanja u Srednjobosanskom kantonu;
- g) dužinu trajanja studijskog programa izraženu u godinama i postignuti ukupan broj ECTS bodova;
- h) status studenta (redovan, vanredan, DL)
- i) broj evidencije, mjesto i datum izdavanja diplome;
- j) potpis rektora i dekana, odnosno direktora;
- k) suhi žig.

(2) Diplome koje izdaju akreditirane visokoškolske ustanove ne mogu sadržavati kvalifikacije koje nisu u skladu sa Bolonjskim procesom, Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini, Okvirom za visokoškolske kvalifikacije u Bosni i Hercegovini, Zakonom o visokom obrazovanju i Pravilnikom o korištenju akademskih titula, te sticanju naučnih i stručnih zvanja u Srednjobosanskom kantonu.

Član 10.

(Jezik na kojem se izdaje diploma)

- (1) Diploma se izdaje na jednom od službenih jezika i službenih pisama u Bosni i Hercegovini.
- (2) Ukoliko se diploma izdaje za sticanje akademskog, odnosno stručnog zvanja na studijskim programima koji su izvođeni na stranom jeziku diploma se izdaje na obrascu štampanom dvojezično, s ti da se, na zahtjev studenta, može izdati odvojeno, na jednom od jezika konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine, na način utvrđen statutom visokoškolske ustanove, i na stranom jeziku.

Član 11.

(Forma i jezik dodatka diplome)

- (3) Dodatak diplome se obavezno izrađuje na engleskom jeziku, a može biti izrađen i dvojezično ili višejezično (uz engleski na jednom od službenih jezika u naroda Bosni i Hercegovini i/ili drugom široko rasprostranjenom europskom ili drugom jeziku).
- (4) Dodatak diplome se izdaje na papiru u uvezanim listovima formata A4 (210 x 297 mm).

Član 12.

(Sadržaj dodatka diplome)

Dodatak diplome sadrži minimalno sljedeće podatke:

- 1. INFORMACIJE O IDENTIFIKACIJI VLASNIKA KVALIFIKACIJE
  - 1.1 Prezime:
  - 1.2 Ime:
  - 1.3 Datum rođenja(dan, mjesec, godina):
  - 1.4 Identifikacijski broj ili šifra vlasnika kvalifikacije za vrijeme studija:
- 2. INFORMACIJE O IDENTIFIKACIJI KVALIFIKACIJE
  - 2.1 Naziv kvalifikacije i dodijeljena titula (na izvornom jeziku):
  - 2.2 Glavno područje obrazovanja/polje studija/disciplina:
  - 2.3 Naziv i status visokoškolske ustanove koja dodjeljuje kvalifikaciju (na izvornom jeziku):
  - 2.4 Naziv i status visokoškolske ustanove (ako se razlikuje od 2.3. na izvornom jeziku):
  - 2.5 Jezik/jezici na kojima se odvijala nastava:
- 3. INFORMACIJE O NIVOU I TRAJANJU KVALIFIKACIJE
  - 3.1 Nivo kvalifikacije (prvi, drugi, treći ciklus):
  - 3.2 Službeno trajanje studija u godinama i broj ECTS:

- 3.3 Zahtjevi/uvjeti za pristup:
4. INFORMACIJE O ZAVRŠENOM PROGRAMU I POSTIGNUTIM REZULTATIMA
- 4.1 Način studiranja:
  - 4.2 Ishodi studijskog programa:
  - 4.3 Detalji studijskog programa, dobijeni pojedinačni krediti i dobijeni rezultati (ocjene):
  - 4.4 Sistem ocjenjivanja i tabela raspodjele ocjena:
  - 4.5 Sveukupna kvalifikacija (na izvornom jeziku):
5. INFORMACIJE O FUNKCIJI KVALIFIKACIJE
- 5.1 Pristup nastavku studiranja:
  - 5.2 Pristup regulisanoj profesiji (po potrebi):
6. DODATNE INFORMACIJE
- 6.1 Dodatne informacije (podatak o upisu u državni registar akreditiranih visokoškolskih ustanova koji vodi Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete Bosne i Hercegovine):
  - 6.2 Drugi izvori informacija:
7. OVJERA DODATKA DIPLOMI
- 7.1 Datum:
  - 7.2 Ime, prezime i potpis lica koje ovjerava dodatak diplomi:
  - 7.3 Funkcija lica koje ovjerava dodatak diplomi:
  - 7.4 Službeni pečat ili žig visokoškolske ustanove koja obezbjeđuje autentičnost dodatka diplomi:
8. INFORMACIJE O VISOKOM OBRAZOVANJU U BOSNI I HERCEGOVINI
- 8.1 Pristup visokom obrazovanju:
  - 8.2 Stepeni i kvalifikacije:
  - 8.3 Bodovni sistem i ocjenjivanje

Član 13.

(Informacije o visokoškolskom sistemu u dodatku diplomi)

- (1) Informacije koje se unose u poglavlju 8 - Informacije o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini, iz člana 12. ovog pravilnika utvrđuje, redovno ažurira i objavljuje na svojoj web stranici Centar za informiranje i priznavanje dokumentata iz oblasti visokog obrazovanja.
- (2) Informacije iz stava (1) ovog člana sa web stranice Centra za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja, preuzimaju visokoškolske ustanove prilikom izrade dodatka diplomi.

DIO ČETVRTI - DIPLOME I OBRASCI OBAVEZNOG SADRŽAJA

Član 14.

(Diploma i obrazac diplome o završenom prvom ciklusu studija)

Licu koje uspješno okonča sve obaveze utvrđene studijskim programom prvog ciklusa studija, a koji se vrednuje sa 180 odnosno 240 ECTS studijskih kredita, visokoškolska ustanova izdaje diplomu, sa obaveznim sadržajem iz člana 9. Pravilnika, prikazan na obrascu broj 1, koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 15.

(Diploma i obrazac diplome o završenom drugom ciklusu studija)

Licu koje uspješno okonča sve obaveze utvrđene studijskim programom drugog ciklusa studija, a koji se vrednuje sa 60 odnosno 120 ECTS studijskih kredita, odnosno ukupno 300 ECTS sa prvim ciklusom, visokoškolska ustanova izdaje diplomu, sa obaveznim sadržajem iz člana 9. Pravilnika, prikazan na obrascu broj 2, koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 16.

(Diploma i obrazac diplome o završenom integrisanom studiju)

Licu koje uspješno okonča sve obaveze utvrđene integrisanim studijskim programom, a koji se vrednuje sa 300 odnosno 360 ECTS studijskih kredita, visokoškolska ustanova izdaje diplomu, sa obaveznim

sadržajem iz člana 9. Pravilnika, prikazan na obrascu broj 3, koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 17.

(Diploma i obrazac diplome o završenom trećem ciklusu studija)

Lice koje uspješno okonča sve obaveze utvrđene studijskim programom trećeg ciklusa studija, a koji se vrednuje sa 180 ECTS studijskih kredita, odnosno ukupno 480 sa drugim ciklusom, visokoškolska ustanova izdaje diplomu doktora nauka, sa obaveznim sadržajem iz člana 9. Pravilnika, prikazan na obrascu broj 4, koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 18.

(Studenti sa invaliditetom)

Na diplomama za završeni ciklus studija koji je realiziran po individualiziranom i individualnom programu, u preambuli, kao i u dodatku diplomi, se stavlja napomena da se radi o individualiziranom i individualnom programu koji je student uspješno okončao u skladu sa Zakonom.

Član 19.

(Suhi žig i pečat)

- (1) Originalne diplome se ovjeravaju suhim žigom visokoškolske ustanove.
- (2) Dodatak diplomi se ovjerava pečatom visokoškolske ustanove.

Član 20.

(Potpisivanje diplome i dodatka diplomi)

- (1) Diplomu i dodatak diplomi potpisuje rukovodilac visokoskolske ustanove (rektor univerziteta ili direktor visoke škole, na desnoj strani) i rukovodilac organizacione jedinice (dekan fakulteta, na lijevoj strani).
- (2) Zajednicku diplomu (joint degree) i dodatak diplomi potpisuju rukovodioci visokoskolskih ustanova (rektori univerziteta ili direktori visokih škola) na kojima se izvodi studijski program za sticanje zajednicke diplome.

Član 21.

(Uvjerjenje do izdavanja diplome)

Licu koje uspješno završi sve obaveze utvrđene studijskim programom prvog, drugog, integriranog ili trećeg ciklusa studija, do izdavanja diplome visokoškolska ustanova izdaje uvjerenje o završenom studiju, na obrascu broj 6, koji je sastavni dio ovog pravilnika.

DIO ŠESTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 22.

(Ravnopravnost spolova)

Gramatička terminologija korištenja muškog ili ženskog roda u ovom pravilniku podrazumijeva uključivanje oba roda.

Član 23.

(Obavaza visokoškolske ustanove)

Visokoškolske ustanove su dužne svoja opća akta i druge propise uskladiti sa odredbama ovog pravilnika, i diplomu i dodatak diplome izdavati shodno ovom Pravilniku.

Član 24.
(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Srednjobosanskog kantona".

Broj: 01- 34-570/2015

Travnik, 27.03 2025. godine

Ministar

Bojan Domic

Obrazac 1.

BOSNA I HERCEGOVINA
VISOKOŠKOLSKA USTANOVA

_____
(Naziv visokoškolske ustanove i sjedište)

_____
(Prezime i ime studenta)

rođen-a _____, završio/la je dana _____
(Dan, mjesec i godina rođenja, mjesto, država) (dan, mjesec, godina)

prvi, dodiplomski ciklus studija _____ u _____
(Naziv odsjeka) (Naziv studijskog programa/smjera)

trajanju od _____ na _____
(Broj semestara i godina trajanja studija) (Naziv visokoskolske ustanove)

_____, kao _____
(Naziv fakulteta/akademije) (redovan, vanredan ili DL)

sa ostvarenih ukupno _____ ECTS bodava, i na osnovi toga mu/joj se izdaje

DIPLOMA
O STEČENOJ AKADEMSKOJ TITULI I STRUČNOM ZVANJU
BAKALAUREAT/BACHELOR

_____
(Naziv stručnog zvanja utvrđen u Pravilniku o korištenju akademskih titula, stručnih i naučnih zvanja i
Spisku akademskih titula, naučnih i stručnih zvanja u SBK)

Izdato u: _____
(Sjedište visokoskolske ustanove) (Datum)

Broj: _____
(Broj diplome)

DEKAN
FAKULTETA/AKADEMIJE
(Naznačiti naziv fakulteta/akademije)

REKTOR
VISOKOŠKOLSKKE USTANOVE
(Naznačiti naziv visokoškolske ustanove)
Napomena: Za visoku školu u potpisu samo :
DIREKTOR

_____
(Suhi zig visokoskolske ustanove)

Obrazac 2.

**BOSNA I HERCEGOVINA
VISOKOŠKOLSKA USTANOVA**

_____
(Naziv visokoskolske ustanove i sjediste)

_____
(Prezime i ime studenta)

rođen-a _____ . završio/la je dana _____
(Dan, mjesec i godina rođenja, mjesto , država) (dan, mjesec, godina)

prvi, dodiplomski ciklus studija _____ u
(Naziv odsjeka) (Naziv studijskog programa/smjera)

trajanju od _____ na _____ ,
(Broj semestara i godina trajanja studija) (Naziv visokoskolske ustanove)

_____, kao _____
(Naziv fakulteta/akademije) (redovan, vanredan ili DL)

sa ostvarenih ukupno _____ ECTS bodava, i na osnovi toga mu/joj se izdaje

DIPLOMA
O STEČENOJ AKADEMSKOJ TITULI I STRUČNOM ZVANJU

MAGISTAR/MASTER

(Naziv stručnog zvanja utvrđen u Pravilniku o korištenju akademskih titula, stručnih i naučnih zvanja i Spisku akademskih titula, naučnih i stručnih zvanja u SBK)

Izdato u: _____ , _____
(Sjediste visokoskolske ustanove) (Datum)

Broj: _____
(Broj diplome)

**REKTOR
VISOKOSKOLSKKE USTANOVE**

(Naznaci naziv visokoskolske ustanove)

**DEKAN
FAKULTETA/AKADEMIJE**
(Naznaci naziv fakulteta/akademije)

_____
(Suhi zig visokoskolske ustanove)

Obrazac 3.

**BOSNA I HERCEGOVINA
VISOKOSKOLSKA USTANOVA**

(Naziv visokoskolske ustanove i sjediste)

_____
(Prezime i ime studenta)

rođen-a _____, završio/la je dana _____
(Dan, mjesec i godina rođenja, mjesto, država) (dan, mjesec, godina)

prvi, dodiplomski ciklus studija _____ u
(Naziv odsjeka) (Naziv studijskog programa/smjera)

trajanju od _____ na _____
(Broj semestara i godina trajanja studija) (Naziv visokoskolske ustanove)

_____, kao _____
(Naziv fakulteta/akademije) (redovan, vanredan ili DL)

sa ostvarenih ukupno _____ ECTS bodova, i na osnovi toga mu/joj se izdaje

DIPLOMA
O STEČENOJ AKADEMSKOJ TITULI I STRUČNOM ZVANJU

MAGISTAR/MASTER/DOKTOR

(Naziv stručnog zvanja utvrđen u Pravilniku o korištenju akademskih titula, stručnih i naučnih zvanja i Spisku akademskih titula, naučnih i stručnih zvanja u SBK)

Izdato u: _____
(Sjediste visokoskolske ustanove) (Datum)

Broj: _____
(Broj diplome)

DEKAN
FAKULTETA/AKADEMIJE
(Naznaciti naziv fakulteta/akademije)

REKTOR VISOKOSKOLSKKE
USTANOVE
(Naznaciti naziv visokoskolske ustanove)

_____
(Suhi zig visokoskolske ustanove)

Obrazac 4.

**BOSNA I HERCEGOVINA
VISOKOSKOLSKA USTANOVA**

(Naziv visokoskolske ustanove i sjediste)

_____
(Prezime i ime studenta)

rođen-a _____, završio/la je dana _____
(Dan, mjesec i godina rođenja, mjesto, država) (dan, mjesec, godina)

prvi, dodiplomski ciklus studija _____ u
(Naziv odsjeka) (Naziv studijskog programa/smjera)

trajanju od _____ na _____,
(Broj semestara i godina trajanja studija) (Naziv visokoskolske ustanove)

_____, kao _____.
(Naziv fakulteta/akademije) (redovan, vanredan ili DL)

sa ostvarenih ukupno _____ ECTS bodova, i na osnovi toga mu/joj se izdaje

**DIPLOMA
O STEČENOJ AKADEMSKOJ TITULI I STRUČNOM ZVANJU**

DOKTOR (nauka/umjetnosti) _____

(Naziv naučnog zvanja utvrđen u Pravilniku o korištenju akademskih titula, stručnih i naučnih zvanja i Spisku akademskih titula, naučnih i stručnih zvanja u SBK)

Izdato u: _____,
(Sjediste visokoskolske ustanove) (Datum)

Broj: _____
(Broj diplome)

(Naznaci naziv visokoskolske ustanove)

**DEKAN
FAKULTETA/AKADEMIJE**
(Naznaci naziv fakulteta/akademije)

_____
(Suhi zig visokoskolske ustanove)

**REKTOR
VISOKOSKOLSKE USTANOVE**

Obrazac 5.

A. Opći obrazac dodatka diploma

Format A-4

(Naziv visokoskolske ustanove i sjediste)

DODATAK DIPLOMI

Ovaj dodatak diplomi slijedi model koji su razvili Evropska komisija, Vijeće Evrope, i UNESCO/CEPES. Svrha ovog dodatka je pružanje informacija radi poboljšanja međunarodne *transparentnosti* i odgovarajućeg akademskog i stručnog priznavanja kvalifikacija (diploma, stepena/ciklusa studija i sl.). Izrađen je da bi opisao prirodu, nivo, kontekst, sadržaj i status programa studija koji je osoba (navedena na originalnoj kvalifikaciji uz ovaj dodatak) uspješno završila. Ne smije sadržavati subjektivne procjene, izjave o ekvivalenciji i sugestije o priznavanju. Potrebno je navesti tražene informacije u svim dijelovima dokumenta. Na mjestima gdje informacije nisu navedene, potrebno je objasniti razlog.

1. INFORMACIJE O IDENTIFIKACIJI VLASNIKA KVALIFIKACIJE

1.1. Prezime

1.2. Ime

1.1. Datum rođenja (dan, mjesec, godina)

____	____	____

1.2. Identifikacijski broj ili šifra vlasnika kvalifikacije za vrijeme studija

2. INFORMACIJE O IDENTIFIKACIJI KVALIFIKACIJE

2.1. Naziv kvalifikacije i dodjeljena titula (na izvornom jeziku):

2.2. Glavno područje obrazovanja/polje studija/disciplina

2.3. Naziv i status visokoškolske ustanove koja dodjeljuje kvalifikaciju (na izvornom jeziku)

2.4. Naziv i status visokoškolske ustanove (ako se razlikuje od 2.3. na izvornom jeziku)

2.5. Jezik/jezici na kojima se odvijala nastava

3. INFORMACIJE O NIVOU I TRAJANJU KVALIFIKACIJE

3.1. Nivo kvalifikacije (prvi, drugi, treći ciklus)

3.2. Službeno trajanje studija u godinama i ukupan broj ECTS

3.3. Uslovi za pristup

4. INFORMACIJE O ZAVRŠENOM PROGRAMU I POSTIGNUTIM REZULTATIMA

4.1. Način studiranja

4.2. Ishodi studijskog programa

4.3. Detalji studijskog programa, dobijeni pojedinačni krediti i dobijene rezultati (ocjene)

4.4. Sistem ocjenjivanja i tabela raspodjele ocjena

4.5. Ukupna klasifikacija kvalifikacija (na izvornom jeziku)

5. INFORMACIJE O FUNKCIJI KVALIFIKACIJE

5.1. Pristup nastavku studiranja

5.2. Pristup regulisanoj profesiji (po potrebi)

6. DODATNE INFORMACIJE

6.1. Dodatne informacije

6.2. Izvori dodatnih informacija

7. OVJERA DODATKA DIPLOMI

7.1. Datum

7.2. Ime, prezime i potpis lica koje ovjerava dodatak diplomi

7.3. Funkcija lica koje ovjerava dodatak diplomi

7.4. Službeni pečat ili žig visokoškolske ustanove koja obezbjeđuje autentičnost dodatka diplomi

8. INFORMACIJE O VISOKOM OBRAZOVANJU U BOSNI I HERCEGOVINI

- 8.1. Pristup visokom obrazovanju
- 8.2. Stepeni kvalifikacije
- 8.3. Bodovni sistem i ocjenjivanje

B. Objašnjenje za popunjavanje dodatka diplomi

ODJELJAK 1. INFORMACIJE O IDENTIFIKACIJI VLASNIKA KVALIFIKACIJE,

unose se podaci koji jasno identifikuju vlasnika kvalifikacije: prezime; ime; datum rođenja; identifikacijski broj ili šifra vlasnika kvalifikacije za vrijeme studija, npr. broj iz matične knjige studenata (broj indeksa) i sl., zavisno od evidencija koje vodi visokoškolska ustanova.

ODJELJAK 2. INFORMACIJE O IDENTIFIKACIJI KLASIFIKACIJE, unose se podaci

koji su neophodni za jasnu identifikaciju kvalifikacije i visokoškolske ustanove koja dodjeljuje kvalifikaciju.

Polje 2.1. unosi se naziv kvalifikacije i dodijeljena titula na izvornom jeziku;

Polje 2.2. glavno područje obrazovanja, polje glavnog područja studija i disciplina u okviru polja glavnog područja studija; npr: glavno područje obrazovanja „prirodne nauke“, polje „ hemijske nauke“, disciplina „hemija“, „biologija“, i druge discipline u okviru polja „ hemijske nauke“, uz nastojanje da se upisuju podaci za glavno područje obrazovanja, polja u okviru glavnog područja obrazovanja i discipline u okviru polja prema međunarodnim standardima klasifikacije obrazovanja.

Polje 2.3. upisuju se podaci o identifikovanju visokoškolske ustanove, odnosno puni naziv visokoškolske ustanove koja dodjeljuje kvalifikaciju na izvornom jeziku, podaci da li je visokoškolska ustanova akreditirana, da li je akreditacija izvršena uz primjenu evropskih standarda i smjernica i sličnih standarda na drugim kontinentima , da li je nadležno tijelo za akreditaciju upisano u EQAR, da li je članica ENQA. Ako postoji situacija da kvalifikaciju izdaju dvije ili više visokoškolskih ustanova, upisuje se naziv svake visokoškolske ustanove i ostali podaci za svaku visokoškolsku ustanovu.

Polje 2.4. upisuju se podaci o identifikaciji visokoškolske ustanove u situaciji kada se radi o visokoškolskoj ustanovi koja je odgovorna da provodi program. Ovo je često, ali ne uvijek, ista ustanova koja dodjeljuje kvalifikaciju, kao što je predviđeno u polju 2.3, ali poznati su slučajevi u kojima visokoškolska ustanova daje pravo drugoj visokoškolskoj ustanovi da provodi svoje programe i izdaje svoje kvalifikacije putem "franšize" ili neke vrste "potvrde", "pripadnosti" itd. U nekim slučajevima, kampus ogranka može biti smješten u drugoj zemlji. Ako je to slučaj, ovdje to treba navesti. Ako postoji razlika između visokoškolske ustanove koja dodjeljuje kvalifikaciju i visokoškolske ustanove koja provodi program koji vodi do kvalifikacije, to se i navodi u ovom polju.

Polje 2.5. upisuje se podaci na kojem jeziku ili jezicima se odvijala nastava.

ODJELJAK 3. INFORMACIJE O NIVOU I TRAJANJU KVALIFIKACIJE, unose se

podaci koji daju jasne informacije o nivou kvalifikacije, vremensko trajanje studijskog programa za sticanje kvalifikacije i broj ECTS.

Polje 3.1. nivo kvalifikacije (prvi, drugi, treći ciklus) upisuje se nivo kvalifikacije i njeno mjesto u određenoj obrazovnoj strukturi, a prema osnovama okvira kvalifikacija u Bosni i Hercegovini (upućuje se na informacije u članu 10. tački 8). Takođe se treba pozvati na odgovarajući nivo u dva glavna sveobuhvatna kvalifikaciona okvira: QF-EHEA i / ili EQF, npr. „prvi ciklus visokog obrazovanja, nivo 6 prema Osnovama kvalifikacijskog okvira u BiH i EQF, prvi ciklus QF-

EHEA “ „drugi ciklus visokog obrazovanja, nivo 7 prema Osnovama kvalifikacijskog okvira u BiH i EQF, drugi ciklus QF-EHEA “ treći ciklus visokog obrazovanja, nivo 8 prema Osnovama kvalifikacijskog okvira u BiH i /EQF, treći ciklus QF-EHEA“

Polje 3.2 upisuju se podaci o ukupnom gradivu kojima se student opterećuje ili zvanično trajanje programa u godinama redovnog studija. Opterećenje studenta treba opisati u vidu kredita, uz navođenje koji se kreditni sistem koristi (Evropski transfer kredita i Sistem akumulacije ECTS, npr. 2 godine / 120 ECTS bodova).

Polje 3.3. upisuju se podaci o uslovima za pristup programu studija, npr. za pristup programu prvog stepena studija -završeno srednje obrazovanje, za pristup programu drugog stepena studija-završen prvi stepen studija, za pristup programu trećeg stepena studija - završen drugi stepen studija, i ako postoje i drugi uslovi za pristup određenom programu studija.

ODJELJAK 4. INFORMACIJE O ZAVRŠENOM PROGRAMU I POSTIGNUTIM

REZULTATIMA, upisuju se podaci koji treba da pruže informacije šta je nosilac kvalifikacije naučio u toku trajanja studijskog programa i nivo postignutih rezultata.

Polje 4.1. upisuju se podaci o načinu studiranja (redovan, vanredan, e-učenje, učenje na daljinu), i ako postoje neki drugi dodatni podaci o načinu studiranja.

Polje 4.2. upisuju se podaci o ishodu studijskog programa, kako su definirani u nastavnom planu i programu studija, što je i temelj za priznavanje kvalifikacije, a odnose se na izjave o tome što vlasnik kvalifikacije zna, razumije i može da radi, odnosno koja znanja, vještine i sposobnosti je stekao završetkom studija. Ishodi učenja treba da budu izraženi u sadašnjem vremenu, na primer: "vlasnik kvalifikacije može analizirati trendove ponašanja potrošača i primijeniti ih na datom potrošačkom tržištu".

Polje 4.3. upisuju se pojedinačne jedinice za sticanje kvalifikacije, dobijeni krediti i dobijene ocjene. Ako je kvalifikacija zajednički stepen, navedite koji su dijelovi kvalifikacije ostvareni u kojoj partnerskoj instituciji. Slično tome, ukoliko je program studija uključivao obavezne/priznate aktivnosti učenja izvan univerziteta kao što su: period mobilnosti u inostranstvu, radno mjesto, volontiranje i drugo, što ukazuje koje su komponente kvalifikacije uspješno završene u kojoj partnerskoj instituciji/preduzeću i propisno priznate. Ako kvalifikacija uključuje disertaciju ili tezu, naznačite i njihov naslov.

Polje 4.4. upisuju se podaci o sistemu ocjenjivanja i dobijene ocjene koje se odnose na kvalifikacije, npr: ocjene se kreću od mogućih 100%, a minimum za prolaznu ocjenu kako je određeno od strane visokoškolske ustanove. Velike razlike u praksama ocjenjivanja postoji unutar i između različitih visokoškolskih ustanova i zemalja. U cilju pružanja potpunih informacija o upotrebi ocjena u određenom kontekstu, trebala bi biti uključena i tabela raspodjele ocjena koja se odnosi na kvalifikaciju. Ako se koristi više od jednog sistema ocjenjivanja, npr: u slučaju zajedničkog stepena, informacije se trebaju prikazati za sve sisteme koji se koriste za kvalifikaciju.

Polje 4.5. treba da se na izvornom jeziku navede ukupna kvalifikacija, prosječna ocjena, podaci o završnom radu (naziv, jezik, ime i prezime mentora, datum odbrane, ocjena s kojom je rad odbranjen).

ODJELJAK 5. INFORMACIJE O FUNKCIJI KVALIFIKACIJE,

unose se podaci koji treba da pruže jasnu informaciju kako se kvalifikacija može koristiti u akademske ili profesionalne svrhe. U okviru ovog odjeljka određena su dva polja.

Polje 5.1. unose se informacije da li stečena kvalifikacija pruža pristup daljim akademskim ili stručnim studijama u zemlji u kojoj je stečena, npr: pristup doktorskim studijama u zemlji ili u visokoškolskoj ustanovi gdje je kvalifikacija stečena. Ako je to slučaj, potrebno je da se navedu ocjene ili standardi koji se moraju ispuniti kako bi se omogućio napredak.

Polje 5.2. koje se popunjava po potrebi, treba da se navedu detalji o pravima nosioca kvalifikacije, u skladu sa zakonodavstvom ili zahtjevima nadležnog organa, npr. kvalifikacija omogućava licu da vrši određenu profesiju ili da pristupi dodatnoj fazi profesionalne certifikacije, kao što je određeni stručni ispit u zavisnosti od vrste kvalifikacije; određena obuka, dodatno profesionalno usavršavanje, i sl.

ODJELJAK 6. DODATNE INFORMACIJE, treba da se unesu bilo koji druge informacije koje nisu mogle da se uključe u prethodne odjeljke, a relevantne su za svrhu procjene prirode, nivoa i korištenja kvalifikacije.

Polje 6.1. treba da se navedu pojedinačna dostignuća učenja stečena izvan programa i sve dodatne informacije koje nisu navedene u prethodnim odjeljcima a relevantne su za svrhu procjene prirode, nivoa i korištenja kvalifikacije, na primjer period mobilnosti u inostranstvu, priznavanje razdoblja studija na drugom studijskom programu, radno mjesto, dobrovoljni rad i druge informacije za koji student nije primio kredite ili priznanje, ali koje ipak doprinose ishodima učenja.

Polje 6.2. potrebno je navesti dalje korisne izvore informacija, gdje bi se moglo tražiti više detalja o kvalifikaciji, npr: odjeljenje u visokoškolskoj ustanovi koje izdaje potrebne informacije; nadležna ministarstva obrazovanja, Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz područja visokog obrazovanja BiH; Nacionalni informativni centri za akademsko priznavanje Evropske unije (NARIC); Vijeće Evrope / UNESCO Evropski nacionalni informativni centar za akademsko priznavanje i mobilnost (ENIC) i drugi relevantni izvori.

ODJELJAK 7. OVJERA DODATKA DIPLOMI, treba da se navedu podaci kojim se potvrđuje da je dodatak diplomu zvanično izdala visokoškolska ustanova koja dodjeljuje kvalifikaciju: datum ovjere dodatka diplomu što može da se razlikuje od datuma kada je kvalifikacija dodijeljena; potpis lica koje ovjerava dodatak diplomu, funkcija službenog lica koje ovjerava dodatak diplomu, službeni pečat ili žig visokoškolske ustanove koja obezbjeđuje autentičnost dodatka diplomu.

ODJELJAK 8. INFORMACIJE O VISOKOM OBRAZOVANJU U BOSNI I HERCEGOVINI

treba da se unesu informacije o pristupu visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini; stepenu studija i kvalifikacijama; bodovni sistem i ocjenjivanje, odnosno informacije koje kontinuirano ažurira i objavljuje na svojoj web stranici Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja Bosne i Hercegovine, a koje informacije preuzimaju visokoškolske ustanove prilikom izrade dodataka diplomu.

Obrazac 6.

Na osnovu člana 169. Zakona o upravnom postupku („Sluzbene novine Federacije BiH“, broj: 2/98, 48/99), člana 45. stav (1) i (2) Zakona o visokom obrazovanju („Sluzbene novine SBK broj “, broj: 4/13), _____ izdaje

(Naziv visokoškolske ustanove, fakultet/akademija/visoka škola)

**UVJERENJE O ZAVRŠENOM _____ CIKLUSU STUDIJA/INTEGRIRANOM
STUDIJSKOM PROGRAMU**

Student _____, **rođen-a** _____
(Prezime i ime studenta) (Dan, mjesec i godina rođenja, mjesto, država)

završio/la je _____ **ciklus studija** _____
(stručni, prvi, drugi, integrirani, specijalistički ili treći) (Naziv studijskog programa, odsjeka/usmjerenja i sl)

u statusu _____ **u trajanju od** _____ **na** _____
(redovan, vanredan, di, rsf) (dan, mjesec i godina), (Broj ECTS bodova) (Naziv i sjedište fakulteta/ akademije)

dana _____ **istime stekao/la pravo na akademsku titulu i zvanje**

Uvjerjenje je privremenog karaktera i vazi do izdavanja diplome.

Izdato u _____, _____, _____
(Sjedište visokoskolske ustanove) (Dan, mjesec, godina)

Bar code studenta:

Broj: _____
(broj protokola)

Datum:

M.P

DEKAN/DIREKTOR

